LAIKAS

Nr. 454 XX M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 22 DE OCTUBRE DE 1969

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASÁ CENTRAL
Franqueo Pagado
Conseción Nº 4015
Tarifa Reducida
Conseción Nº 1384

KELIONĖ Į MĖNULĮ

Sekantis ėrdvėlaivis - Apolo 12 - bus paleistas lapkričio 14 d. Juo skris taip pat trys astronautai: Charles Conrad, Alan L. Bean ir F. Gordon. Antrasis ekipas turės parinkti mėnulio uolienos daug daugiau įvairesnės negu kaip buvo parinkta pirmojo nusileidimo metu. Komandantas Charles Conrad mano, kad jie turi 50 % galimybės nusileisti arti prie kapsulės Surveyor, kuri randasi mėnulio vietovėje vad. Audrų Jūra. Jeigu jiems tai pavyks, jie galės atvežti tos kapsulės fragmentų į žemę tyrimams. Antrasis ekipas turės daug didesnę judėjimo galimybę, jie galės atsitraukti beveik iki 1 kilometro atokumo nuo nusileidimo vietos. Apolo 11-tojo įgula gi galėjo judeti tik 20 metrų nuo kapsulės.

Conrad ir Bean paliks mėnulyje 31 valandą, o tretysis Gordon visą tą laiką paliks erdvėlaivyje skraidydamas aplink mėnulį. Abiem astronautams yra paskirta septynios valandos poilsio, kurias jie praleis šį kartą jau ant mėnulio paviršiaus.

Deguonies (oksigeno) bus pakankamai. Jeigu pagrindinė tuba sugestų, jie dar turėtų pagelbinių. Yra padaryta specialus televizijos aparatas kuris siųs į žemę visus jų žygius mėnulyje spalvuotais vaizdais. Astronautai mano padaryti dvi ilgas ekskursijas atsitolinant nuo ervėlaivio kurios tęstųsi trys ir pusė val. kiekviena.

Turime džiaugtis gyvendami tokiame amžiuje, kai tokie "dyvai" pasauly dedasi.

Kabo Kennedy labarotorijos yra pasiulusios kai kurioms firmoms pagaminti autą, kuriuo astronautai busimame nusileidime 1971 metais galės važinėti mėnulio paviršiuje. Autas turės dvi sėdines galės išvystyti greitį iki 16 kilm. į val. ir astronautai turės teisę atsitolinti su juo iki 5 kilom. nuo nusileidimo vietos. Autas svers 180 kilogr. ir bus patalpintas ir nuvežtas nusileidimo kapsulėj, bus apie 3 metrus ilgio ir 2,4 metrų pločio. Jo varomoji jėga - elektrinės baterijos. Dvi stambios firmos jau yra pasižadėjusios pagaminti 1971 metų pradžioje 4 tos rūšies autus, kurie bus panaudojami keturiems būsimiems skridimams. Su tų autų pagalba astronautai galės su specialiais įrankiais rinkti įvairių medžiagų pavyzdžių mėnulio paviršiuje ir palikti įvairių mokslinio tyrimo instrumentų.

Aleksandras Stulginskis
buv. Lietuvos prezidentas

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Buenos Aires mieste vyksta nuo 26 iki 31 spalio. Sekmadienį, spalio 26 d. 12 val. Buenos Aires miesto katedroje bus iškilmingos šv. Mišios, kurias atlaikys vysk. E. Segura, dalyvaus šv. Cecilijos choras vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus ir giedos viena solistė latvaitė.

12.30 val. gėlių vainiko padėjimas prie Piramidės ir bus iškeltos Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos tautinės vėliavos.

Kalbas pasakys dr. Rodrigo Toranzo — Presidente de la Asociacion Jovenes Argentinos de ANCE; Sra. Elsie K. de Rivero Haedo Presidenta del Comite de Damas Argentinas de los Paises Balticos ir Sr. Constantino Mihailescu Presidente de la Delegacion en Bs. Aires. Visi lietuviai kviečiami šiose iškilmėse skaitlingai dalyvauti.

Lietuvių Centras, svęsdamas savo sukaktuvinį mėnesį, šių metų spalio mėn. 26 d. ruošia

TRIUŠIO UODEGOS MEDŽIOKLĘ

Medžiotojai lankysis Susivienijimo Liet. Arg. rūmuose, Senelių Židinyje, Berisse abiejose draugijose, Villa Elisoje — Šiluvoje, Lietuvių Parapijoj ir Liet. Centre, kur bus įteiktos laimėtojams premijos (5 taurės ir 10 medalių).

Medžioklės žygis prasideda iš Lietuvių Centro 8 val. ryto.

Registruotis: Vytautas Daratėnas 60-3834
Alfredas Ruplėnas 60-2898.

Rengėjai.

A T E I T I S

Sambūris ATEITIS 25.10.69. Lietuvių Salione Brasil 835 Avellaneda ruošia

SUSIPAŽINIMO ŠVENTĘ

su menine programa.

Vaidinimas — Garsusis Gydytojas — vad. Hektoras Levanavičius. Tautiniai šokiai — vad. Mirta Rukšėnaitė, akordeonu lydi Luis Rudėnas ir J. Romeiko. Programą išpildo ansamblio nariai.

Šeimyniškos vaišės ir šokiai prie orkestro.

Bilietus įsigykite pas platintojus iš anksto.

Ateitis.

• **Amerikos Katalikų Karo Veteranų s-gos** New Yorko valstybės padalinio konferencijoj, įvykusioj praėjusio birželio mėnesį Lake Placid, N. Y., buvo priimta rezoliucija, kurioj JAV prezidentas ir valst. sekretorius prašomi imtis jų galioje turimų priemonių ištirti padėčiai rusų okupuotoje Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje, sustabdyti ten vykdomą genocidą bei rusifikaciją, atstatyti tuose kraštuose valstybinio apsisprendimo laisvės bei teisės galiojimą ir diplomatiniais bei kitais taikiais būdais reikalauti, kad rusų kolonializmas tuose kraštuose būtų tučtuojau baigtas.

(Elta)

• Kažkur Lietuvos pajūryje rugpiūčio pradžioj tyliai atostogavo komunist. Vengrijos diktatorius J. Kadaras su žmona. Apie jų buvimą Lietuvoj laikraščiuose buvo pranešta tik tada, kai viešai apsilankė Klaipėdoj, Juodkrantėj ir Nidoj.

Su jais važinėjo, gal ir atostogavo, taip pat ir A. Sniečkus. Bet Sniečkus nebuvo savo krašte svečius priiminėjąs šeimininkas, ir Maskva jo vieno su Kadarais nepaliko: su jais pabūt iš Maskvos buvo atsiųstas A. Ivanovas, "TSKP CK atsakingas darbuotojas"...

Vilniuje tuo pačiu metu buvo atidaryta vengrų chemijos pramonės gaminių ir chemijos laboratorijų įrengimų paroda. Tokias parodas kviečia ir jų pasirodymo vietas skirsto užsienių prekybos reikalus tvarkančios įstaigos Maskvoje. Tokia vengrų paroda jau buvo surengta Leningrade, Kijeve, Jerevane ir Tblisyje.

(Elta)

Mielas skaitytojau, ar jau užsimokėjai "LAIKO" prenumeratą?

MIRĖ BUVĘS LIETUVOS RESP. PREZIDENTAS ALEKSANDRAS STULGINSKIS

Rugsėjo 22 dieną Kaune mirė buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo signataras **Aleksandras Stulginskis.** Mirė jis vėliausiai iš visų trijų buvusių Lietuvos prezidentų ir iš visų dvidešimties Lietuvos nepriklausomybę paskelbusių Lietuvos Tarybos narių. Mirė 85-tais savo amžiaus metais, pergyvenęs asmeniškai visus dvidešimts devynerius Lietuvos pavergimo, okupantų teroro ir priespaudos metus.

Aleksandras Stulginskis gimė 1885 metais vasario 26 d. Kutalių km. Kaltinėnų valšč. Tauragės apskr., smulkių kaimo nuomininkų šeimoje. Tėvai, ankščiau dvaro kumiečiai, vyresniųjų vaikų, išvykusių į JAV padedami, nuomuodavo nedidelį ūkį. Vyresniųjų brolių remiamas Stulginskis mokėsi Kaltinėnų pr. mokykloje, Liepojaus gimn. ir Žemaičių dvasinėje seminarijoje Kaune. Baigęs dvasinę seminariją prašė jos vadovybės, kad atidėtų šventimus į kunigus ir leistų toliau studijuoti, bei apsispręsti.

Išvykęs į Austriją gilino studijas teologijos ir filosofijos srityje. Po metų apsisprendęs tapti pasauliečiu, įstojo į Hales agronomijos institutą ir jį baigė 1913 metais. Dar studentu būdamas rasinėjo Vienybėje įvairiais žemės ūkio klausimais.

Pradžioje dirbo kaip apskrities rajoninis agronomas, 1915 m. apsigyveno Vilniuje, kur įsitraukė į lietuvišką veiklą. Organizavo ir vadovavo Pedagogikos kursams pradžios mokyklos mokytojams ruošti. Pirmininkavo švietimo d-jai Rytui, rūpinosi vaikų prieglaudomis ir mokinių bendrabučiais pradėjo leisti ir redaguoti "ūkininką".

Aktyviai dalyvavo Vilniaus lietuvių politiniame gyvenime. Buvo vienas iš krikšč. demokr. partijos steigėjų Sykiu su kitais žymiais Vilniaus lietuviais 1917 metais raštu kreipėsi į JAV prezidentą W. Wilsoną Rusijos pavergtų tautų laisvės reikalu. Buvo išrinktas į Tautos Tarybą ir sykiu su kitais tos tarybos nariais pasirašė 1918 m. vasario 16 d. aktą. Vadovavo Valstybės Tarybos tremtinių ir belaisvių gražinimo komisijai.Aktyviai dalyvavo visuose tarybos darbuose, kietai laikydamasis Lietuvos respublikos siekimo. Organizuojant Lietuvos valstybės organus, Stulginskis buvo vienas tų, kurie pavojaus dienomis kietai laikėsi reikalo likti krašte ir organizuoti krašto ginybą.

Ministeris įvairiuose kabinetuose. 1920 m. išrinktas į Steigiamąjį Seimą ir seimo pirmininkas. Valstybės prezidentu buvo nuo 1920.VI.19. iki 1926.VI.7 perdavęs tas pareigas dr. K. Griniui.

Į Lietuvos valstybės atkurimo darbą jis atėjo tvirtai nusistatęs laikytis valstybiniame gyvenime demokratijos principų. Būdamas Vakarų Kultūros žmogus, stengėsi atgimstančią Lietuvą rykiuoti įtakoj į modernių demokratinių v-bių eilę. Jam vadovaujant Lietuva buvo, pripažinta ir užmezgė diplomatinius santykius su didžiosiomis Vakarų valstybėmis. Tuo metu buvo prijungta Klaipėda ir dalis Mažosios Lietuvos. Lietuva įstojo į Tautų Sąjungą. Išleistas savas piniags LITAS. Įsteigtas įvairių mokyklų tinklas. Išleistas žemės reformos įstatymas ir smarkiu tempu buvo įvykdytas dvarų dalijimas bei viensėdžiais skirstymas.

Pasitraukęs iš prezidento pareigų gyveno savo nuosavame Jokūbave, Kretingos apskr. Tautos tragedijos metu niekur nesitraukė, 1941 m. išgabentas į Sibirą drauge su žmona į Krasnojarsko sritį. 1952 m. nuteistas 25 metams, bet po Stalino mirties 1954 m. iš kalėjimo išleistas. 1956 m. galėjo grįžti į Lietuvą. Pradžioje kiek dirbo, vėliau gyveno iš pensijos. Žmona mirė 1962 m. Kaune. Vienintėlis šeimos vaikas Aldona Stulginskaitė - Juozevičienė išvengusi gyvena JAV.

Lietuvos istorijoj Stulginskis yra antrasis iš eilės valstybės prezidentas, pirmas pagal konstituciją seimo išrinktas prezidentas, valstybininkas, taurus ir kuklus lietuvis, ūkininkas, Sibiro tremtinys, tautos kankinys.

L. E.

Negailestingai mirčiai staiga išplėšus iš gyvųjų tarpo VERONIKĄ KRUOPYTĘ LIVEIKIENĘ, jos liūdintį sūnų Eduardą su žmona M. Šeškauskaite, seserį Stefaniją Rukšėnienę su vyru Baliu ir dukras dr. Bruną ir Rositą, Lietuvių Centro darbininkes, nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvių Centro Valdyba.

Tragiškai žuvus a.a. VERONIKAI LIVEIKIENEI, jos sūnui Eduardui Liveikiui su žmona, seseriai Stefanijai Kruopytei Rukšėnienei su vyru ir dukromis Bruna ir Rosita, ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą.

Artūras ir Lilė Mičiūdai su šeima.

LIETUVIAI PASAULYJE

Lietuvių Kultūrinis Darželis

Lietuvių Kultūrinis Darželis Clevelande atšventė 40 metų. Ten yra didelis Rockefellerio vardo parkas, kuriame 1929 m. lietuviams buvo duota vieta. Lietuvių darželiui įruošti buvo sudarytas clevelandiečių komitetas. Šis komitetas pastatė Dr. J. Basanavičiaus biustą, kurį dovanojo Lietuvos Šiaulių Sąjunga. Biusto iškilmingas atidengimas įvyko 1933 m., dalyvaujant ministeriui B. K. Balučiui (miręs). Šios iškilmės įvyko dar pilnai neįrengus darželio. Pati darželio statyba buvo baigta 1936 m. vasarą ir rudenį įvyko to darželio formalus atidarymas — iškilmės. Dr. V. Kudirkos biustą padovanojo Karininkų Ramovė Kaune, o jam atvežti delegavo atstovą maj. Sim. Narušį. Tas biustas buvo atidengtas 1938 m. spalio 3 d. Poetą Maironį pasiryžo pagerbti Clevelando šv. Jurgio parapijos veikėjai savo pastangomis. Maironio paminklo pastatymas užtruko net 30 metų, pastatytas 1961 metais. Biustą pagamino Elena Dočienė Toronte.

Darželiui planą ir braižinius pagamino ir padovanojo architektas prof. V. Dubeneckis. Tų visų dovanų gavime daug pasidarbavo K. S. Karpius, Amerikos lietuvis, lankydamasis Lietuvoje 1928 ir 1933 metais.

Lietuvių Darželis buvo sukurtas valdžios lėšomis bedarbės laikais, kai buvo sunku gauti pinigų, valdžia buvo įvedusi viešus darbus bedarbiams šelpti ir tokie darželiai buvo pripažinti viešais darbais. Be to lietuviai Darželio fonde turėjo šiek tiek kapitalo.

Darželio Sąjungos pirmininkas tebėra K. S. Karpius. Šių metų rugsėjo 7 d. Clevelando lietuviai iškilmingai paminėjo Lietuvių Darželio sukaktį.

• **Kultūros Kongresas Australijoj,** kurį organizuoja Krašto Kultūros Taryba (Bendruomenė), įvyks šių metų pabaigoje.

• **Dr. Petras Vileišis** išrūpino vietą prie viešo kelio Connectuit valstijoje (JAV) ir savo lėšomis pastatydino joje lentą su keleiviams ryškiai regimais įrašais: "**Mes reikalaujame laisvės Lietuvai ir visoms pavergtoms tautoms! Amerika budėk! Komunizmas skleidžia karus, sukilimus vergiją**"! Vlikas iš anksto painformuotas apie tą sumanymą pareiškė savo pritarimą įrašo turiniui ir padėkojo dr. Vileišiui už vertingą iniciatyvą.

• **Dr. Vytautas Bieliauskas,** Xavier universiteto profesorius (J.A.V.) psichologijos katedros vedėjas, penktojo tarptautinio medicinos - psichologijos kongreso, kuris įvyko šių metų liepos mėn. Italijoj, buvo išrinktas tos mokslininkų draugijos pirmininku. Jo pareiga bus sudaryti šeštajam Tarptautiniam Katalikų Medicinos - Psichologijos Kongresui programą, kuris įvyks Zalzburge, Austrijoj 1972 m. Šiame suvažiavime dalyvavo 284 delegatai iš 22 pasaulio kraštų.

• **Anicetas Zagalėnas** yra viešbučio Royal York Toronte, Kanadoje virtuvės šefas ir, kaip pasižymėjęs kulinaras, buvo pakviestas vietos televizijoj, pasirodyti ir atskleisti savo sumanymus, ką galima pagaminti iš kalakuto liekanų po švenčių.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

• **Okup. Lietuvos prekinį** laivyną dabar sudaro 19 laivų bendro tonažo 80.000 tonų. Šie laivai ne tik griežtoje rusų priežiūroje, bet ir jų kapitonų bei vyresniųjų jūrininkų vadovaujami. Į laivyno tarnybą įsileidžiamas tik nedidelis lietuvių jūrininkų skaičius.

• **Vilniuje leidž. "Sveikatos Apsauga"** žurnalas, patalpino straipsnį apie JAV lietuvius gydytojus, jų visuomeninę veiklą bei mokslinius bandymus ir lietuvybės reikalų šelpimą ir palaikymą. Straipsnio autorius gydyt. J. Bredikis, Kaune žinomas širdies bei kraujagyslių chirurgas ir profesorius. Tai yra pirmas atsitikimas, kad Lietuvos spaudoje pasirodė objektyvus straipsnis informuojantis apie užsienio lietuvių veiklą.

• **Rokiškio sūrių gaminimo** įstaiga Maskvos konkurse gavo pirmo laipsnio diplomą.

• **Rusų kalbą Lietuvoje mokytis mokyklose,** kurių dėstoma kalba yra lietuvių ar lenkų, teoretiškai nėra privaloma, bet praktiškai ne vienas mokinys rusų kalbos pamokų nėra išvengęs. Bet ne labai uoliai mokytis kalbos — galima. Dėl to yra daug mokinių, baigusių 11 klasių mokyklą, su labai mažu rusų kalbos žinojimu. Dabar yra pertvarkyta rusų kalbos ir literatūros dėstymo programa. Mokytojai buvo sušaukti vasarą į kursus, kad išmoktų sudominti mokinius rusų kalba.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

• **Dionizo Poškos pagarsėję baubliai** ir dabar Lietuvoje stropiai prižiūrimi. Jų tvarkytoju yra savanoris pensininkas A. Bardauskas, kuris gausiems lankytojams, ypatingai jaunimui, aiškina apie šiuos baublius, apie jų atsiradimą ir apie Dionzią Pošką.

• **Simano Daukanto kapą** prižiūri Papilės mokyklos mokiniai ir šis kapas esąs pavyzdingai tvarkomas. Papilės miestelio aikštėje dabar tebestovi V. Grybo pagamintas pirmojo Lietuvos istoriko paminklas.

• **Dr. Z. Zinkevičiaus** knyga "Lietuvių kalbos tarmės" Vilniuje išleista turėjo nepaprastą pasisekimą, labai greitai išpirkta. Tai parodo, jog ten jaučiamas vertingų knygų badas.

• **Vilniaus universiteto miestelio** statyba pradėta šią vasarą Antakalnio priemiesty, kur šiam reikalui išskirta 160 ha. žemės. Teritorija suskirstyta į tris zonas: mokamąją, kultūrinę - sportinę ir gyvenamąją. Su Vilniaus miestu naujasis miestelis būsiąs sujungtas autobusu linija.

• **Tradicinės Joninės ant** senojo Rambyno kalno dabar švenčia tik apylinkės gyventojai. Šiais metais švenčiant Jonines gana gražiai atvaizduota Rambyno istorija: pasirodė ant arklių jo valdovas Mamys, jo dukra Gražytė, sūnus Ringis du vaidylos ir dvi vaidilutės. Po iškilmingos Mamio kalbos, buvo uždegtas aukuras ir išrinkti — 10 Jonių ir 10 Jonų. Jiems buvo įteikti vainikai ir krivulės. Meninę dalį atliko apylinkės chorai. Sekančią dieną įvyko sportiniai žaidimai.

• **Vilniuje moksleivių dainų ir šokių šventė sutraukė** labai daug jaunimo. Dainininkų buvę apie 11.000, 2.000 muzikantų ir 5.000 šokėjų. Šventė vyko Vingio parke. Į šventę suvažiavęs jaunimas pasinaudojo proga ir aplankė istorines Lietuvos sostinės vietas, o taip pat ir Trakų pilį.

• **Praeitais metais Vilniuje** išleista nauja knyga apie Antaną Strazdą - Strazdelį. Jos autorius Vytautas Vanagas. Knyga beveik 400 pusl. ir joje esama naujų iki šiol neskelbtų duomenų.

• **Naują politrukų laidą** nesenai išleido aukštoji komunistų partijos mokyklą Vilniuje. Ši komunistų tikybos "dvasinė akademija" įsteigta peieš daugiau kaip prieš 10 metų. Iš pradžių ji buvo skirta tik Lietuvai, dabar visam Pabaltijui. Joje dėstoma rusiškai.

Kun. Sebastionas Kneippas, Woerishafeno klebonas. Pop. Leono XIII už nuopelnus gydyne pakeltas į prelatus. Palaidotas Bad Woerishafeno 1897 m. Jo sarkofagas lankomas dėkingų žmonių, pagijusių nuo įvairių ligų.

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

MIESTAS, KURIAME MOKOMASI GYVENTI

Visai pripuolamai lankantis pas draugus, tėko apsigyventi kurį laiką Bad-Worishofeno mieste, kur kadaise gyveno garsusis klebonas Sebastijonas Kneippas. Šis miestas švabų žemėje dabar yra pasidaręs didžiausias kurortinis centras. Nors mieste yra tik apie 10.000 gyventojų, bet per metus jame atvyksta apie 60.000 kurortinių svečių. Jiems patalpinti yra virš 250 viešbučių su 6.500 lovų. Iš viso yra apie 50 gydytojų, apie 90 masažuotojų ir 120 vonių meisterių - specialistų, kurie turistus aptarnauja.

Vasaros metu miestelis knibždete knižbda nuo turistų iš visų Vokietijos miestų. Įdomiausia, kad beveik visi čia vaikšto su Kneippo sandalais net rudens metu. Sandalai tuo ypatingi, kad turi storus puspadžius su išlenkimu viduryje, pritaikintu prie kojos. Vyrai vaikšto čia su trumpomis bavariškomis kelnėmis. Tačiau visi laikosi tylos nesigirdi balsiai kalbantis, nei triukšmaujant.

Per miestelio vidurį teka upelis, kur klebonas Kneippas siųsdavo pacientus pabraidžioti po vandenį, o dabar turistai čia ramiai vaikščioja cementiniu taku. Kasdien apie 10 val. ryto turismo centro aikštėje prasideda koncertas. Taip pat kiekvieną vakarą po vakarienės vyksta lauke arba blogam orui esant viduje klasikinės muzikos koncertai.

Aplinkui miestelį yra įtasyti cementiniai keliai ir takai turistams vaikščioti per miškus ir laukus. Iš viso tokių takų yra apie 50 kilometrų. Besibaigiant vasarai organizuoja čia ilgus pasivaikščiojimus 10, 20 ir 30 kilometrų. Visi dalyviai gauna po medalį, nesvarbu ar kuris pirmas ar paskutinis ateina. O beveik kas mėnesį vyksta pasivažinėjimai su dviračiais, tiktai jau be medalių.

Vienu žodžiu Bad-Worishofene galima rasti ko tik nori: maudymosi baseinų, sporto aikščių, parkų, miškų, pievų. Be to veikia čia kelios specialios krautuvės, kur viskas yra natūraliai pagaminta: pieno, vaisių, daržovių produktai. Mat, Kneippas mokino, kad reikia ne tik po gryną orą vaikščioti, sportuoti, basam po rasas braidžioti, bet ir sveikai valgyti: daržoves, vaisius ir kitus produktus sveikai pagamintus. Nes nuo to, kaip žmogus maitinasi, priklauso visa sveikata.

GYDYMAS VANDENIU

Tačiau pagrindinis gydymo būdas pasilieka vanduo ir žolės. Kneippas dar būdamas seminarijoje pats buvo sunkiai susirgęs plaučių džiova, bet paskaitęs, kad vanduo gydo visas ligas, jis nutarė išbandyti: nubėgdavo nakties metu į Dunojaus upę ir išimaudęs parbėgdavo atgal seminarijon, atsiguldavo lovon ir diena iš dienos ėjo stipryn, kol visai pasveiko. Tuomet jis suprato vandens gydymo galią ir pradėjo gilintis į tą dalyką ir pritaikinti vėliau ligoniams ir silpniems žmonėms.

Kad moksliškai vandens gydymas būtų išaiškintas ir pripažintas, Kneippas savo paslaptis atidengė keliems gydytojams, kurie sekė jo gydymą ir vėliau po jo mirties (1897 metais), tęsė jo pradėtą gydymo metodą. Kneippas būdamas klebonu Bad-Worishofeno mieste pastatė vaikų didelę kliniką, bei ligoniams slaugyti dvi dideles gydyklas, kurios sekmingai veikia iki šiai dienai.

Kaip vyksta tas stebuklingas vandens gydymas? O jis vyksta visai paprastai gydytojų priežiūroje. Kiekvienas pacientas pirma yra patikrinamas gydytojo, kuris prirašo paskui gydymosi eigą, pav. kasdien apiplovimas šaltu vandeniu, paskui pylimas su šiltu ir šaltu vandeniu pusę ar visą kūną, retkarčiais stipresnis srovinis aplaistymas iš trijų metrų nuotolio, kuris išvaro visas ligas, kaip katė kad išvaiko visas peles, po kurio jautiesi lyg iš naujo atgimęs. Be to sykį savaitėje šiltos vonios su pušų ekstraktu.

Sunkesniems ligoniams kasdien deda šiltus kompresus ar kitus prietaisus, kaip šieno ar avižų įkaitintus maišelius, duoda vaistažoles. Bet ypatingai visiems prirašoma laikytis dietos "regimen", pagal kiekvieno turimą ligą. Ligoniai, kurie gali vaikščioti, kasdien bent po dvi ar tris valandas privalo vaikščioti gryname lauko ore.

Taigi grynas oras, šiltas-šaltas vanduo, sveikas maistas, pasivaikščiojimas, poilsis - sudaro Kneippo gydymosi programą. Ligoniai, kurie atsiveža vaistus iš namų, turi palikti už durų, nes čia gydymas vyksta visai natūraliu būdu, tame ir yra visas stebuklas. Kneippas dar klebonu būdamas pašauktas prie mirštančių ligonių, visų pirma pritaikindavo savo metodą ir daug yra prikėlęs iš lovos, kai visai gydytojų jau būdavo apleisti be vilties pagyti.

Šalia visko Kneippas kaip sąlygą statė savo pacientams: palikti degtinę ir tabokėlį, palikti vaidus ir netvarkingą gyvenimą, nes be sielos švaros, negali ne kūnas būti sveikas. Visi pacientai turi jau apie 9 val. vakaro eiti gulti, nes sveikiausias miegas yra prieš 12 valandą. Ryte apie 5 val. jau ateina slaugė su kibiru šalto vandens padaryti pirmą apiplovimą, po kurio vėl galima miegoti iki pusryčių.

Savaitės bėgyje gydytojai duoda paskaitas kurių metu ligoniai gali statyti klausimus, o gydytojas duoda atsakymus. Būna juokingiausių klausimų, pavyzdžiui ar galima valgyti bent sykį milanesą, ar bent kartą į mėnesį išgerti geros kavos ir surūkyti po cigarą, nes čia pas vokiečius tai pagrindiniai dalykai. Atsakymas visiems būna aiškus. Galima apsinuodyti ir pamažu ir staigiai, nuodai pasilieka nuodais, kad ir sykį savaitėje ar per mėnesį naudojami.

Kun. Augustinas.

(bus daugiau)

IR MIRTIS DRAUGE KELIAUJA

Aš skausmo pravirom
akim matau, kaip bunda
vakaras slypėjęs miško
pakraščių šešėlius,
Matau, kaip traukia jis
per lygumas plačias
Ir motinos mirties šal-
tom kaulėtom rankom
Apglėbia mano darbo ir
kančios dienas.
(Vyt. Mačernis)

Lietuvos rudens šalti, dažnai lietingi ir apniūkę vakarai, kažkaip keldavo mintis apie mirtį. Prietemoj klausydavomės vandens lašų talksenimų į langą, kur ant sienos nematomas tiksendavo laikrodis, o mintys tyloj ne kartą nuklysdavo į praeitį pas mirusius, artimuosius, kapus. Tamsoj imdavo pro apnuogintas šakas keistai švilpauti v ė j a s, baugiai ūkaudavo kamine, sugirgždėdavo blogai uždaryta langinė, o vaizduotėj girdėdavai klajojančias vėles dejuojant, šiurpas nuslinkdavo nugara pakaruoklių aimanoms sklindant . . .

Mintis apie mirtį, kai buvau jauna, keldavo siaubą. Tokiame pat siaube, be abejo, skundžiasi Salomėja Neris:

Šiandien man visur vaide-
Mirties pranašai; (nas
Matau: mūsu laivą genas
Giltinių pulkai.

Rodos, savo siaube matau kaip tie "giltinių pulkai" pasiveja, griebia tave savo šaltais kaulėtais pirštais ir . . . išnyksti nebuity. Drauge su Salomėja negalėjau pernešti tos draskančios minties, kad manęs nebebus, išnyksiu, liks tuštuma:

O kas primins tau mano
(juoką
Kai vasara praeis?

O, tas baisusis "kai vasara praeis"! Kaip keista: žemė tebekeliaus savo keliu, žmonių skruzdėlynas tebeknibždės lyg kad nieko nebūtų atsitikę — bet jau aš būsiu išnykusi.

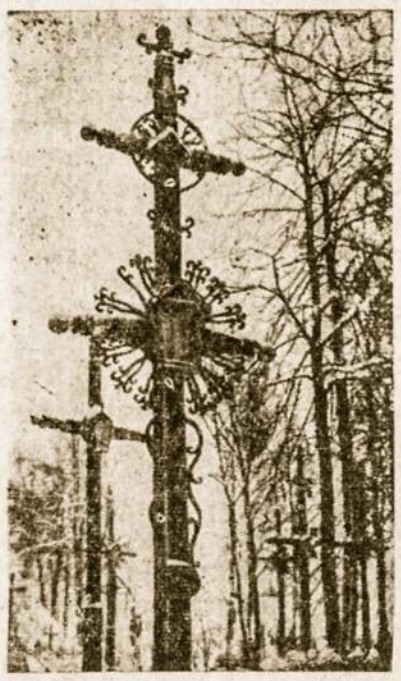

Lietuvos kapų dalelė.

Bet ar neklystu? Ar neperdedu? Salomėją buvo gyvenimas skaudžiai nuskriaudęs, išbloškąs iš lygsvaros — ji prarado tikėjimą ir perėjo pas mūsų tautos priešus. Gi žmogui be tikėjimo mirtis yra visa ko pabaiga. O aš? argi buvau praradusi tikėjimą? Ne! Kiek tik prisimenu, visados glaudžiaus prie kryžiaus. Tvirtai tikėjau, kad turiu nemarią sielą. Mirtis jos nesunaikina, tik ji netenka savo medžiaginio įrankio — kūno.

Ne, aš neišnyksiu: mano "aš" — siela gyvens amžinai. Tai kodėl tas mirties siaubas? Daug galvota dėl to, tik kai metų srovėje teko patirti vargo, skausmo, mirties pavojų — pati mirties problema iškilo kitoj šviesoj. Mirtis nebebuvo Salomėjos "giltinių pulkai", kurie vejasi tykodami mus sunaikinti, bet greičiau Vytauto Mačernio "motina mirtis", kuri savo "šaltom kaulėtom rankom apglėbia mūsų darbo ir kančios dienas" ir ramiai praveria Amžinybės Vartus. Ir siaubą kelia ne išnykimo galimybė, bet rūpestis, kad nesirūpinau pažinti savo gyvenimo tikslo, kad neįvygdžiau savo pareigos, kad po savęs palieku tuštumą.

Prisimenu vieną laiška:

"Liga mane nuvargino ir tikiu, kad mirtis gal ilgai nebedels. Jaučiuos, lyg kad bučiau lygumų klajūnu — beduinu, sunkiai keliavęs dykuma; nuvargęs, ištroškęs pasiekiau savo tėvo — Didžiojo Šeicho buveinės vartus. Atsisėdau prie jų kiek pailsėti ir laukti, kol juos pravers. Nebaisi mirtis, bet tik taip sunku, nyku, kai, matau, kad nieko po savęs nepalieku. Ta tuštuma kankina mane. Ir dabar žvelgiu į nueitą kelią: dar vartai nepraviseria, o vėjas baigia užpustyti paskutinius menkus mano įmintus pėdsakus . . ."

Mintis apie mirtį verčia geriau pažinti savo pasaulį. Netikinčio žmogaus pasaulis labai ribotas, siaurutis, įspraustas tarp gimimo ir mirties, už tų ribų tuštuma. Iš kaž kur ir kaž kodėl atsirado žmogus, truputį pasikrapštė su milijonais kitų ant žemės plutos ir išnyko kapinyne.

Savo gi pasaulio negalime pavadinti tik "plačiu" — ne, jis yra berybis, yra ir amžinas. Šiuo akimirksniu gyvenu šioj pasaulio dalelėj — Žemėje, bet tam pačiam pasauly — Visatoj ir tuo pačiu laiku gyvena ir mūsų prabočių vėlės, mūsų giminių, draugų, pažįstamų — dar keli akimirksniai ir mano gyvenimas tęsis jų tarpe.

Lietuvos žmonės niekad nebuvo palikę užmirštyje savo mirusiųjų. Jie jungdavosi su jais savo prisiminimais, atsidusimais ir maldomis.

Mirusiųjų p r i s i m i n i m u i skirta viena rudens diena antroji lapkričio. Vėlines mūsų šalyje paminėdavo su ypatingu pamaldumu, susikaupimu. Visas miestas susirinkdavo vėlinių vakare kapuose. Tamsoj tarp medžių žmonių negalima buvo įžiūrėti, tik ant takų vėjuje keistai šnarėdavo, čežėdavo sausi lapai, lyg kad vėlių pulkai neskubėdamos atsargiai jais bristų. Pažemiais blaškėsi neramios žvakių liepsnelės. Tai vienur, tai kitur suskambėdavo metaliniai lapai, kapų papuošalai, lyg kenčiančių sielų atgailos grandinės. Šimtų žmonių maldų lnabždesys, giesmių tylūs aidai maišėsi vėjuje su medžių ošimu, lapų šnarejimu — įsiklausydavau ilgai, ilgai ir pati nepajusdavau kaip tie garsai virsdavo vėlių aimanom, skundu . . .

O, mano pasaulis begalinis beribis — nesu aš viena: mane supa tūkstančiai mano artimųjų vėlių. Visi mes sudarom vieną ir ta pačią Dievo tautą, visų mūsų buitis nesulaikomai skverbiasi link Viešpaties, kuris mus pašaukė iš nebuties amžinam gyvenimui.

Tetulė.

K A D A ?

Kai bežadėj tyloj sustings plačiosios jūrės
Ir saulelė miela nebežers kaitrių spindulių —
Parims mėnulis seniu pavargusiu tamsybės —
Išsigandus tada virpės žemė nuo krantų lig krantų.

Lyg virpesio pabudintos rinksis minios iš kapinynų;
Rūbai austi ryškiai iš gėrio ir blogio, ką jie yra nuveikę —
Aidės gėdos ir gailesčio skaudžios aimanos pyktadėjų —
Per vėlai, per vėlai: knygas darbų angelai jau bus užvertę.

M. G. P.

* * *

• **Australijos lietuvės** moterys stipriai reiškiasi įvairiuose literatūros šakose, tapyboje ir skulptūroje, dainavime ir muzikoje. Taip pat jos puikios labdarybės srityje. Adelaides moterų sekcija veikia jau 17 metų. Sekcijos moterys nuolat lanko ligonis, nešdamos jiems dovanėlių ir medžiaginės pagalbos. Jos reguliariai šelpia Vokietijoj sergančius lietuvius, siunčia rūbus Punsko lietuviams. Jos šelpia į vargą pakliuvusias šeimas, našlaičius, apmoka neturtingiems už mokslą mokyklose. Panašiai reiškiasi moterys Sydnejuj, Melbourne ir kt.

• **Vyriausias moteriškės uždavinys yra jungti žemę su dangumi.**

Marija Pečkauskaitė.

IŠ MŪSŲ MIESTŲ ISTORIJOS

L U O K Ė

Miestelis ir valščius Telšių apskrityję, 23 kilm. į pietų rytus nuo Telšių ir 3 klm. į šiaurės vakarus nuo garsiojo Šatrijos kalno. Sovietų Rusijos okupacijos Luokė priskirta prie Užvenčio rajono. 1923 metais buvo 8418 gyventojų, šiuo metu apie 1300 gyventojų. Miestelis neužaugo į didesnį miestą, nors nuo seno garsėjo savo prekymečiais. Iš miestelio centro išsišakojusios gatvės pagal senus kelius į Telšius, Varnius, Kuršėnus, Užventį ir Tryškius.

Luokės miestelis daug kartų nukentėjo nuo gaisrų, pav. 1911 m. sudegė miestelio vakarinė dalis, o 1934 metais visas centras ir pietrytinė miestelio dalis. Po šio gaisro Luokė iš naujo perplanuota ir 1939 metais buvo jau visiškai atsistačiusi su dviaukščiais mūro namais aplink turgaus aikštę, pastatyta nauja mūrinė mokykla (archit. Stulginskio projektas). 1944 metais, vykstant bolševikų invazijai, kautynių metu sudeginti keli namai, bet šiaip miestelis nenukentėjo.

Luokės bažnyčia ir varpinė.

Luokės bažnyčios didžiajame altoriuje randasi gražus Paskutinės Vakarienės paveikslas. Bažnyčios varpai išliko per visus karus nepaliesti.

Lietuvos nepriklausomybės metu Luokėje veikė valščiaus savivaldybės įstaiga, girininkijos įstaiga, priskirta prie Telšių urėdijos (didesni miškai: Stonkalnis, Medinė, Biržuvėnų miškas), paštas, sveikatos punktas, vaistinė, viešoji biblioteka, knygynas, žydu liadies bankas, policijos nuovada, ugnegesių šaulių komanda, garinė pieninė, vandens malūnas su verpykla (Jucių kaime), žemės ūkio kooperatyvas "Ūkininkas", lentpiūvė, kailio apdirbimo ir kelios kitos smulkios amatų įmonės, keletas krautuvių, plytinė, elektros jėgainė. Luokė ir apylinkės gyventojai susipažino su elektros šviesa jau 1902 metais, kai Biržuvėnų dvaro savininkas Gurskis pastatė mažą elektros jėgainę šviesai duoti. Iš kultūrinių organizacijų veikė šauliai, pavasarininkai ir jaunieji ūkininkai. Prieš I pas. karą veiklus vikaras kun. Zimbilas įsteigė blaivybės draug. skyrių ir slaptą bibliotekėlę, už lietuviškumą buvo rusų nubaustas ir kitur iškeltas 1911 m. Iš Luokės apylinkių yra kilę prel. Bl. Česnys, prel. P. Virmauskis, kun. Račkauskas, poetas Jonikas ir kt.

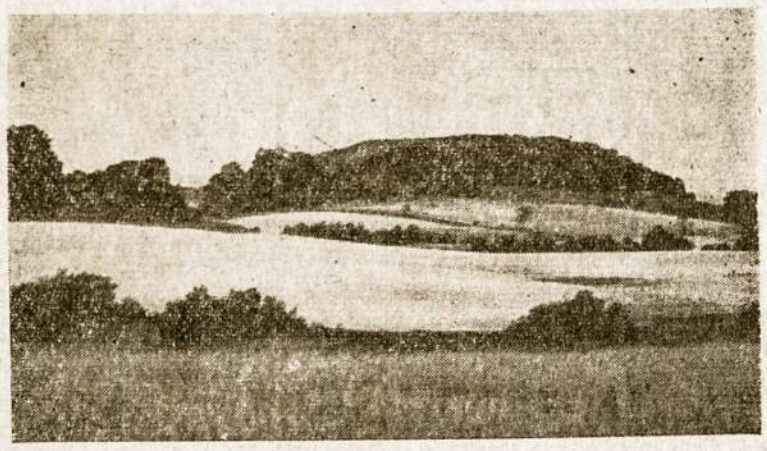

Šatrijos kalnas, Luokės apylinkėse. Apdainuotas mūsų poetų. Nuo seno garsus savo padavimais ir legendomis.

ISTORIJA

Luokė istoriniuose šaltiniuose vadinama Luknyk minima XIV amž. ir jau tuo metu buvo gyvenama vietovė. Vytauto laikais Luokė buvo apskrities centras. 1416 m. į Žemaitiją buvo atvykę Jogaila ir Vytautas krikšto reikalais. Valdovų parėdymu 1417 m. Luokėje buvo pastatyta pirmoji medinė Visų Šventųjų bažnyčia. Vytautas suteikė jai turtingą beneficiją, būtent: Luokės km. su žmonėmis ir malūnu, Paškuvėnų žemę su žmonėmis, Pikelėnus ir Taurogėnų bei Papilės ūkius. Be to Luokės bažnyčiai jis užrašė iš Didž. Lietuvos Kunigaikščio valdų 5 jaučius, kuriuos kasmet turėjo duoti Dirvėnų, Viešvėnų ir Beržėnų laikytojai. Žuvus Luokės bažnyčios donacijos dokumentui, Did. L. Kunigaikštis Aleksandras 1493 m. patvirtino ankstivesnę

(tąsa sek. pusl.)

SEKMADIENIO RIMČIAI

NEIŠBRAUKTAS NĖ VIENAS ŠVENTASIS

Popiežius Paulius VI apaštališkuoju raštu (Motu Proprio), kuris prasideda žodžiais "Mysterii Paschalis", rašytu 1969 m. kovo 19 d. ir pagarsintu balandžio 11 d., paskelbė ir aprobavo normas apie liturginius metus ir visai Bažnyčiai privalomą ir bendrą liturginį kalendorių. Šiuo aktu Paulius VI įvykdė tai, ką Vatikano II santaryba buvo nutarusi:

"Liturginiai metai tebūnie taip pertvarkyti, kad šventųjų laikotarpių tradiciniai papročiai ir santvarka būtų pasilaikyti arba atstatyti kaip reikalauja mūsų meto aplinkybės. Tebūnie išlaikytas pradinis tų laikotarpių pobūdis, kad galėtų tinkamai ugdyti tikinčiųjų pamaldumą, švenčiant krikščioniškojo atpirkimo paslaptis, ypač velykinę.

Tikinčiųjų dėmesys tebūnie kreipiamas į Viešpaties šventes, kuriomis metų būvyje yra minimos išganymo paslaptys. Todėl laikotarpio šventės teužima sau priklausomą pirmesnę vietą už šventųjų dienas, kad ištisas išganymo paslapčių ciklas būtų tinkamai minimas" (konst. "Šventoji liturgija", n. 107, 108).

NEPAGRĮSTI PRIEKAIŠTAI

Neįsigilinę į šių nuostatų prasmę ir popiežiaus raštą, kuriuo paskelbtas liturginio kalendoriaus pertvarkymas, ypač pasaulietinė spauda, mėgstanti sensacijas, paskelbė, kad popiežius išbraukęs iš šventųjų sąrašo daugelį šventųjų, kaip netikrų, nebuvusių, istoriškai neįrodytų, o kartais ir tikrų, jų vieton įrašydamas naujus. Neatsiliko ir komunistinė - ateistinė spauda, pasišaipydama iš Katalikų Bažnyčios ir šventųjų. Esą ir pats popiežius, istorinių tyrinėjimų šviesoje turėjęs pripažinti, kad arti 200 buvę tik fantazijos padaras, ir todėl buvęs priverstas juos "panaikinti".

Visa tai sukėlė tikinčiųjų tarpe sąmyšio, netikrumo, pasipiktinimo. Neapolio gyventojai, kurie labai gerbia savo globėją šv. Januarijų ir kurio šventė palikta švęsti tik neapoliečiams, pasipiktinę ruošė protesto žygį į Romą reikalauti "atstatyti jų šventojo garbę". Anglijos anglikonai, kurie, kaip ir protestantai, nepripažįsta šventųjų garbinimo, pasipiktino, kad Anglijos globėjas šv. Jurgis nėra atitinkamai pagerbtas...

Visas tas neaiškumas kilo dėl neskyrimo šventųjų sąrašo nuo liturginio kalendoriaus ir šventojo nuo jo šventės liturginiame kalendoriuje.

ŠVENTŲJŲ SĄRAŠAS IR KALENDORIUS

Bažnyčios oficialus šventųjų sąrašas yra vadinamas "Martyrologium Romanum", kuriame yra keli tūkstančiai Bažnyčios pripažintų tiek iš tradicijos, tiek vėliau kanonizuotų šventųjų. Šis sąrašas lieka pilnoje galioje. Jame kiekvieną metų dieną yra įrašyta visa eilė šventųjų.

Kas kita yra liturginis kalendorius, skirtas visai Bažnyčiai pamaldoms. Jame negali tilpti visi šventieji, nes metuose yra tik 365 dienos. Jeigu ir kasdien būtų kurio šventojo šventė, vistiek daug šventųjų liktų liturgijoje nepaminėta. Reikia tad parinkti liturgijos reikalui tik kaikuriuos — tuos, kurie yra žinomi ir garbinami visoje Bažnyčioje.

Kodėl buvo reikalinga tokia atranka?

Iki Tridento santarybos (XVI š.) kiekviena vyskupija turėjo savo atskirą liturginį kalendorių su savo šventaisiais. Šventieji vienos vyskupijos kalendoriuje nebuvo kitos vyskupijos kalendoriuje. Tridento santarybai mutarus suvienodinti Bažnyčios liturgiją (mišiolą, brevijorių), popiežius šv. Pijus V (1566-1572) įsakė visoje Bažnyčioje vartoti Romos liturginį kalendorių. Savaime suprantama, kad jame buvo daugiausia tik Romos šventieji (daugiausia pirmųjų amžių kankiniai, popiežiai). Vėliau į visuotinį Bažnyčios liturginį kalendorių dar buvo įtraukti naujai kanonizuoti šventieji ir iš kitų kraštų. Kad nedominuotų vien tik Romos šventieji liturginiame kalendoriuje, dalis jų buvo išleista ir parinkti iš kitų kraštų atstovai liturgijoje.

Dr. J. Vaišnora, MIC.

(bus daugiau)

Šventasis Kazimieras, Lietuvos globėjas. Raižinys kun. A. Lubicko.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• **Maniloje įšventintas vyskupu** kunigas Francisco Claver, kuris priklauso vienai kalnuose gyvenančiai tribu — igorrotu rasei. Vysk. Claver yra pirmas šios rasės kunigas pasiekęs vyskupo laipsnio, jis priklauso jėzuitų ordenui, kunigo šventimus gavo prieš aštuonius metus.

• **Primadas visos Irlandijos cardinolas** William Conway pareiškė, kad Irlandijos šiaurinės dalies problemos yra politinės, socialinės ir ekonominės, bet ne religinės.

• **Rehabilituotos vienuolės** Čekoslovakijoj. Buvusi Pranciškonų vienuolijos vyresnioji sesuo Rihacklova drauge su keturiom kitom seserim Brno apskrities teismo sprendimu buvo pilnai rehabilituotos. Seserys pranciškonės 1959 m. buvo nuteistos kalėti už tariamą veiklą prieš socialistinį rėžimą. Brno teismas pripažino, kad toks kaltinimas buvo be jokio pagrindo ir kad prieš dešimtį metų padarytas teismo sprendimas buvo neteisingas.

• **Tūkstantis Šveicarijos piliečių** paskelbė deklaraciją kuria įsipareigoja tris procentus uždarbio skirti besivystantiems Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos kraštams. Šia deklaracija šveicarai siekia pažadinti krikščionišką sąžinę, kad visi geros valios žmonės ir valstybių vyriausybės suprastų savo pareigą pagelbėti ūkinės pažangos siekiantiems kraštams.

• **Pirmųjų Mišių Argentinoje** prisiminimui Sta. Cruz provincijoje San Julian vietovėj pastatyta bažnyčia. Pirmosios Mišios Argentinos teritorijoj buvo atlaikytos 1520 metais balandžio 1 d. Magallanes ekspedicijai plaukiant pagal Patagonijos krantus ir ieškant kelio į Ram. Vandenyną.

• **Salezietis kun. Cayetano Bruno,** parašė veikalą "Bažnyčios istorija Argentinoje". Tai yra vienintėlis tos rūšies veikalas, iš spausdintas penktas tomas. Iš viso bus 12 tomų.

• **Prie Notre Dame Universiteto** kapeliono raštines yra tokia iškaba: "Jeigu turite problemų, užeikite, pasikalbėsime. Jeigu neturite užeikite ir mums pasakokite, kaip jūs problemų išvengėte".

(tąsa iš 3 pusl.)

Luokės bažn. fundaciją ir ją padidino. Luokės parapija ir klebonija buvo viena geriausių vyskupijoj, jos klebonais dažniausiai būdavo Varnių katedros prelatai. Pirmasis Medininkų vyskupas Motiejus, Žemaičių sukilimo metu Vytautui pageidaujant savo sostinę buvo laikinai perkėlęs iš Medininkų į Luokę. Protestantizmo įsigalėjimo metu Luokės bažnyčia kurį laiką buvo likusi be kunigų ir stovėjo uždaryta. Prie vysk. Mot. Giedraičio Luokė atgavo savo pozicijas. 1587 m. padalijus vyskupiją į tris dekanatus, Luokė tapo vieno jų centru. Vėliau, naujai paskirstant vyskupiją, dekano būstinė buvo perkelta į Varnius. Vysk. M. Giedraitis išrūpino, iš karaliaus Stepono Batoro sutikimą, kad Luokės pajamos būtų skiriamos Varnių katedros giedotojams kunigams išlaikyti. Po 1710 metų maro, pajamos iš Luokės labai sumenko. Patys giedotojai 1746 m. prašė vysk. A. Tiškevičių, kad atsiimtų Luokę sau, o jiems mokėtų kasmetinę algą. Tada Luokė perėjo vėl Žemaičių vyskupų jurisdikcijon. Vyskupas Valančius nurodo, kad Luokės apylinkėje būta valstiečių užsiimančių kerėjimu bei raganavimu, ir kad keli jų buvo už tai 1696 metais teisiami bajorų teisme. 1702 m. viena "ragana", Varnių kanauninko motina, buvo sudeginta.

1774 m. Luokėje pastatyta nauja medinė bažnyčia. 1819 m. buvo pastatyta koplyčia parapijiečių lėšomis. 1841 m. gyveno 4 kunigai, gyventojų buvo 539. Apie 1866 m. Luokėje buvo dvi alaus daryklos, malūnas, 2 odų dirbtuvės, keletas krautuvių — visos žydų rankose, veikė paštas ir mokykla. 1853 m. veikė dvi mokyklos — parapinė ir valdžios. Vėliau parapinę mokyklą rusai uždarė. Rusų valdžia nusavinusi bažnytines žemes, apgyvendino ten iš Rusijos atvykusiais kolonistais. Po 1863 m. sukilimo keturi Luokės kunigai buvo rusų apkaltinti palaikę ryšius su sukilėliais ir juos ištrėmė į Rusiją.

Jau XVII a. pirmoj pusėj Luokėj veikė prieglauda. Križ. Volodkevičius, Dirvėnų savininkas, savo testamente buvo užrašęs jai kasmet išmokėti po 50 auksinų. Luokė turėjo ir savo specifinį matą, vadinamą "Luokės miera', naudojama svoriu einamoms duoklėms atiduoti.

Per šv. Jurgio prekymetį 1878 m. buvo nulinčiuotas garsusis plėšikas Tadas Blinda, kurį laiką buvęs net Luokės storasta ir net bažnyčią šelpęs. (Fotografijos šiam straipsniui pristatė kap. St. Vasiūnas).

L. E.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE, Vincas Jonikas, eilių rinktinė. 170 pusl. New York, 1968 m.

Geri buvo anie laikai ir malonu buvo skaityti poeziją. Būdavo, kiekvienas posmelis skamba savo ritmu ir rimais. Bet kokią žinomesnę gaidą pritaikai ir jau gali dainuoti naują eilėraštį. Taip daugybė Maironio eilėraščių tapo dainomis, Putino, Jakšto, Binkio ir kitų. Tada poezija buvo dvasios maistas ir literatui, ir moksleiviui, ir paprastai kaimo geltonplaukei. Dainavome, deklamavome, nes eilutės šaukėsi melodijos, o rimai lengvai kalėsi atmintin. Ir eilėraščių knygelės buvo perkamos.

Atėjo nauji laikai ir su jais modernioji poezija — "baltosios eilės", kur nei ritmo nei rimo nereikia, kur tik autoriaus jausmus reikia interpretuoti, simbolius atspėti. Jau reikia būti pažangesniam poezijos mene, kad galėtumei įvertinti ir džiaugtis "baltaisiais" posmeliais.

Rankose gražus Vinco Joniko poezijos tomelis vertingas ir malonus. Neapvils skaitytojo paprasto, be pretenzijų, sakysim "senoviško". Forma ir tematika suprantamos kiekvienam. Rinkinėlis apima ilgą poeto kūrybos laikotarpį — nuo 1937 m. pavasario iki pereitų metų pradžios, viso 31 metai. Pats autorius, savo pastaboje, skirsto eilėraščius penkiais skyriais: Aukuro laiptai, Paliktos pėdos, Užgęsę židiniai, Tylios tolumos ir Pergalės būgnai.

Dauguma eilėraščių savo skambumu, patriotiniu jausmu, labai tinkami kompozitoriaus pentogramai.

jm.

• **Dariaus ir Girėno gimtinėje,** Žemaitijoje, šiemet lietuviai jaunuoliai susirinko gausiai ir nusprendė lietuvių tautos karžygių atminimą pagerbti. Jie supylė senuoju lietuvių papročiu jų vardo pilkapius.

Vincas Jonikas.

ŠVENTOJO ĄŽUOLO MIRTIS

Augo amžiais ąžuolas juodbruvis,
Nepaleidęs žemės, nei dangaus —
Neturėjo draugo, kaip lietuvis,
Ir nebuvo nieko jiems lygaus.

Medis prastą podirvį pamėgo
Ir pasiekė nuostabios vertės,
O žmogus atspėjo draugo jėgą
Ir išmoko gintis nuo mirties.

Augo jie abudu ir nevirto,
Vėjai veltui lankstė jų šakas —
Verkė tik lietuvis, kai nukirto
Draugą medį kraugerio ranka.

(Iš "Lydėjau viešnią vėtroje").

Arg. Lietuvių Centras

Stasiui Džiugiui su šeima ir Jonui Jonušiui su ponia; veltui dirbusiems A. L. Centro bufete; Gegužio, Birželio, Liepos, Rugp. ir Rugsėjo m. 1969 m., ir įteikusiems A. L. C. kason gryno pelno ..... $ 155.186

Iš bufeto aukų St. Džiugis ..... „ 61.250

Iš bufeto aukų Jonas Jonušis ..... „ 61.250

Viso iš bufeto pelno per 5 mėnesius $ 277.686

Per parengimus bufete talkininkavusiems J. Bražioniui su ponia ir A. Karosevičiui su ponia.

Visiems nuoširdus Ačiū.

A. L. C. Valdyba.

——oOo——

Rugsėjo mėn. 1969 m.

Aukavo A. L. C. Statybai:

Maslionienė Čepaitė J. .. $ 5.000
Rudėnas Petras ..... „ 1.500
Žukauskas K. ..... „ 360

Viso aukų $ 6.860

Kairiui Antanui: už padovanotas 240 stiklinių.

Garbauskui Jonui. už padovanotas juostas ir loterijos biletus.

Visiems aukavusiems nuoširdus ačiū

A. L. C. Valdyba.

——oOo——

Rugp. ir Rugsėjo m. 1969 m. A. L. Centras turėjo pelno iš parengimų $ 216.863.

Vaikų dieną 3-8-69:

Pajamos ..... $ 26.110
Išlaidos ..... „ 18.354

Liko kasoje ..... $ 7.756

A. L. C. jaunimo CL 67 9-8-69:

Pajamos ..... $ 83.380
Išlaidos ..... „ 40.120

Įteikė į A.L.C. kasą .... $ 43.260

Pavasario sutikimo šventė ir pp. Survilų madų paroda:

Pajamos ..... $ 396.000
Išlaidos ..... „ 230.153

Liko kasoje ..... $ 165.847

A. L. C. Valdyba.

Dr. J. Basanavičiaus Liet. Centras paminėjo 43 metų veiklos sukaktį

43 metų gyvavimo ir gražios veiklos sukakčiai paminėti, dr. Basanavičiaus L. Centras suruošė savo nuosavuose rūmuose jaukią šventę. Prie ilgų vaišių stalų susėdo gausiai susirinkusi publika. Minėjimą pradėjo Adolfas Baltušis — programos vedėjas, kuris gražia lietuvių kalba pradėjo vakaro iškilmes.

Pirmoje eilėje kalbėjo L. Centro Valdybos antroji sekret. p. Birutė Daratėnienė. Pasveikinusi valdybos vardu ir apibūdinusi tos šventės prasmę, kalbėtoja paprašė susirinkusius atsistojimu pagerbti mirusius Lietuvių Centro narius. Po to į sceną buvo įneštos garbingos Argentinos ir Lietuvos vėliavos, asistuojant L. Centro jaunimui tautiškuose rūbuose ir sugiedotas Argentinos ir Lietuvos himnai su plokštelių muzikos palyda. Gaila, kad Lietuvos himno plokštelė nebuvo tinkama giedojimui ir žmonės negalėjo pritarti.

Sukaktuvių proga Lietuvių Centrą sveikino visa eilė draugiškų organizacijų bei spaudos atstovų. Pirmoj eilėj buvo pakviestas į sceną Pr. Dulkė — Nemuno draugijos pirm. Berisse; ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, SLA pirm. L. Stankevičius, Mindaugo draugijos vardu — K. Pilka, red. K. Norkus — A. L. Balsas, red. O. Kairelienė — Laikas, Radio valandėlės vedėjas — Z. Juknevičius, šv. Cecilijos choras — K. Misiūnas, Liet. Parapija — Pijus Gudelevičius, Senelių Židinio komiteto pirm. V. Grigaitis, Atžalyno vedėjas H. Levanavičius ir kiti Sveikinimų tarpe buvo šokami lietuviški tautiniai šokiai, kuriuos atliko L. Centro jaunimo ansamblis vadovaujant L. Lemberiui, akordeono muzika R. Katunskio. Buvo pašokta: Lenciūgėlis, Šustas, Rugučiai, Jonkėlis, Žiogelis, Malūnas ir tt. sulaukę gražaus publikos pasigėrėjimo.

Programai pasibaigus visas jaunimas pasirodė scenoje. Buvo paprašytas pasirodyti vedėjas L. Lemberis, L. Centro pirmininkas tarė užbaigos žodį, padėkodamas visiems sveikintojams bei programos atlikėjams ir ta proga L. Lemberiui ir akordeonistui R. Katunskiui įteikė po dovanėlę. Po to sekė bendros vaišės, kurių metu iš visų miesto apylinkių susirinkę svečiai turėjo progos pasikalbėti. Neužilgo pasirodė Ostendi orkestras ir prasidėjo bendri šokiai užsitęsę iki velyvos nakties.

BERISSO

Dar Viena Lituania Vardo Gatvė

Spalio 12 d. buvo ypatingos iškilmės Berisso mieste. Tą dieną Berisso miesto valdyba su ypatingomis iškilmėmis suteikė buvusiai gatvei Nr. 169 (ex 1) Lituania vardą. Tuo pačiu momentu dar dvi gatvės buvo pavadintos Bulgaria ir Polonia vardais.

Iškilmės prasidėjo 10 val., kuriose dalyvavo Berisso miesto valdybos žymiosios asmenybės, ''Comision Honoraria de Cultura'' nariai, įvairių tautybių bendruomenių vadai bei organizacijų pirmininkai, daug Berisso miesto gyventojų bei lietuvių, bulgarų ir lenkų tautiniuose rūbuose vaikučiai, pridavė šventei ypatingą atspalvį.

Gatvių atidarymo momentu kalbėjo įvairūs miesto valdybos žymūs pareigūnai: dr. Oscar Colomba, dr. Horacio Urbanski, dr. A. Rocca, Sr. Cesar Gatti, Sr. Miguel Yacenko ir pats Berisso miesto valdybos burmistras Capitan de fragata Santiago A. Bassani. Padėkos žodį tarė Nemuno draugijos pirmininkas p. Pranas Dulkė ir bulgarų bendruomenės pirmininkas p. Brassi Loss. Sr. Gatti kalbėdamas labai gražiai atsiliepe apie Lietuvą jos istoriją ir meną.

LITUANIA gatvė yra šešių kvadrų ilgio, prasideda nuo gatvės Porvenir tęsiasi iki gatvės Nr. 8.

Ceremonijoms pasibaigus visi dalyvavusieji susirinko bulgarų draugijos patalpose, kur buvo pavaišinti ''vino de honor''. Šį pobūvį ruošė lietuvių Nemuno draugija, lenkų ir bulgarų bendruomenės. Ta proga Berisso miesto burmistras tardamas žodį pabrėžė, kad įvairių tautybių bendruomenės, sudarančios Berisso miesto gyventojų šeimą, savo progresu, darbu ir elgesiu yra visiems pavyzdys.

Dalyvis.

Džiaugiamės ir sveikiname Berisso lietuvius su nauju laimėjimu. Savo buvimu ir savo darbu lietuviai daug prisidėjo prie Berisso miesto progreso, todėl jie yra verti, kad Lietuvos ir lietuvio vardas būtų pagerbtas Berisso mieste.

Redakcija.

• **Naujai pavadintoje** Lietuvos gatvėje, gyvena Marija Pakulnienė, Adolfas Sakalys, Danutė Gudonytė ir kiti lietuviai. Daug lietuvių gyvena aplinkinėse gatvėse.

• Šių metų spalio mėn. 12 d. Mindaugo draugijos patalpose Gyvojo Rožančiaus draugija turėjo savo metinį susirinkimą su vaišėmis. Ta proga buvo išrinkta nauja vadovybė, į kurią įeina: Ona Stundžienė, Elena Mekšriūnienė ir Valerija Petronienė, jos pareigomis pasiskirstys vėliau.

• **Berisso Gyvojo Rožančiaus d-ja.** švęsdama savo metines, ta intencija turėjo užprašytas 12.10.69. Maria Auxiliadora bažnyčioje šv. mišias, kurias atlaikė kun. Juozas Petraitis MIC., po kurių už mirusius draugijos narius buvo atskaitytas Liebera ir sugiedotas Viešpaties Angelas. Svečiams iš Buenos Aires apžiūrėjus naują LITUANIA gatvę, Mindaugo draugijos patalpose buvo suruošta Gyvojo Rožančiaus draugijos arbatėlė, jos metu tarė žodį iš Buenos Aires atvykęs Pijus Sakalauskas ir Pijus Gudelevičius, jaunojo Atžalyno mergaitės Miriam Griškytė padeklamavo, o Miriam Saltili ir Carlos Dellachiesa pašoko.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† **Antanas Masiulionis,** ukmergiškis, ilgesnės ligos iškankintas, mirė 6.10.69. Lanus. Į Argentiną atvyko 1930 m. dirbo Campomar fabrike, iš kur ir išėjo pensijon. Liko liūdinti žmona Pranciška Ruseckaitė - Masiulionienė, 2 sūnūs — Antanas ir Juozas — Pranciškus, pusbrolis Bazilijus ir kiti artimieji. Sekančią dieną palaidotas Sarandi kapuose.

Už jo vėlę lapkričio 2 d. 10 val. Lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje bus atlaikytos šv. mišios, į kurias kviečia žmona ir sūnūs visus artimuosius atsilankyti.

† **Antanina Čemarkaitė Idikienė** mirė šių metų rugsėjo mėn. 23 d. Sao Paulo mieste, Brazilijoje, našlė 78 metų amž. Sirgo gana ilgai, paskutiniais mėnesiais, ligai paaštrėjus, buvo išvežta ligoninėn. Perėjo net tris ligonines. Mirties priežastis — širdis ir inkstų sutrikimai. Palaidota šeimos kape Alto da Lapa, Sao Paulo. Iš artimųjų giminių liko sūnus inž. Algirdas Idika — Sao Paulo; sūnus Laimutis Idika — Lietuva; marti Lidija Maciūnaitė Idikienė — S. Paulo; anūkė, psicholog. fak. stud. Milda Idikaitė — Sao Paulo; anūke Vidutė Idikaitė Totoraitienė — Springfield Ill. JAV. Septintos dienos šv. mišias celebravo mons. Pijus Ragažinskas rugsėjo 30 d. S. Paulo lie. bažnyčioje, Villa Zelina.

Algirdas Idika.

† **Vladislava Ališauskaitė Marenholcienė** 48 metų amž. mirė spalio 17 d. Čikagoje. Ilgą laiką gyveno Argentinoje, čia apsivedė su Jurgiu Marenholcu ir vėliau su šeima persikėlė į Š. Ameriką, kur dirbo ligoninėse kaip gailestingoji sesuo. Dideliame nuliūdime liko vyras Jurgis Marenholcas, dukros Iris ir Adriana, tėvelis Andrius Ališauskas, Lietuvoje jos dvi seserys Vanda ir Albina su šeimomis. Š. Amerikoje Andriaus Marenholco šeima, Kanadoje dėdė Augustinas Marenholcas ir šeima.

A.a. Vladislava buvo "Dainos'' ansamblio dalyvė ir ''Laiko'' garbės leidėja. "Laikas'' visiems šeimos nariams, tėveliui ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

Jos tėvelis A. Ališauskas už jos vėlę užprašė šv. mišias Aušros Vartų liet. bažnyčioje, spalio 27 d. 8 val. į kurias kviečia visus pažįstamus atsilankyti.

† **Kazimieras Banelis** mirė spalio mėn. 13 d. 1969 m., eidamas 59 metus Argerich ligoninėje. Buvo kilęs iš Melkūnų, Vilniaus apskr. Liko žmona Margarita ir sūnus Juozas. Sekančią dieną palaidotas Lanus kapinėse.

† **Juozas Milimavičius** sulaukęs 69 metų amž. mirė 27.9.69 Berisso mieste. Liko liūdinti žmona Uršulė ir duktė Veronika. Sekančią dieną palaidotas La Plata kapuose.

† **Ona Januškevičienė** eidama 65 metus mirė savo namuose, V. Soldati, spalio mėn. 7 d. 1969 m. Buvo ilgą laiką suparaližuota. Liko liūdintis vyras ir duktė Zuzana. Sekančią dieną palydėta į Flores kapines.

† **Veronika Kruopytė - Liveikienė** 64 metų amž. išlipusi iš autobuso Gral. Paz kelyje netoli savo namų pravažiuojančio automobilio buvo užmušta vietoje. Tai atsitiko šių metų spalio 14 dieną. A.a. Veronika buvo gimusi Kruopių vienk. Sudeikių par. Utenos apskr. Prieš 40 metų atvykusi į Argentiną beveik visą laiką gyveno Villa Lugane. Į jos laidotuves atskrido iš Š. Amerikos sūnus Edvardas Liveikis su žmona M. Šeškauskaite, kurie paliko giliame liūdesy; taip pat liko liūdintis mirusio vyro brolis Kazimieras Liveikis su šeima, sesuo Stefanija Rukšėnienė su vyru ir dukromis dr. Bruna ir Rosyte, Lietuvoje liko sesuo Elžbieta ir brolis Pranas ir kiti giminės. Spalio 16 d. su religinėm apeigom, kurias atliko kun. J. Petraitis, buvo palaidota Flores kapuose.

† **Jurgis Jodzionis** mirė spalio 4 d. ligoninėje Gandulfo, Lomas de Zamora. Į Argentiną atvyko 1929 m. Gimė 1903 metais. Viengungis. Buvo kilęs iš Biržų apskr. Dirbo staliaus darbą ir buvo išėjęs į pensiją. Šiaurės Amerikoje liko brolis. Turėjo nuosavą namą Villa Sastre, Temperley. Palaidotas spalio 6 d. Lomas de Zamora kapinėse. Palaidojo kaimynas italas, kuriam pervedė namą.

† **Jonas Rutkauskas** 71 metų amž. mirė spalio mėn. pradžioje, po ilgai užsitęsusios ligos. Buvo kilęs nuo Vilkaviškio. Į Argentiną atvyko 1931 m. Liko liūdinti žmona ir du broliai Motiejus ir Boleslovas Lietuvoje.

• Šv. Mišios už **a.a. Kazimiera Safrigoną,** jo 6 metų mirties sukaktyje, bus atlaikytos Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje lapkričio 8 dieną 10 val. Kviečia

žmona Ona Safrigonienė, sūnus ir marti.

A†a **kun. Jonas Algirdas Riaubūnas,** Vasario 16 Gimnazijos kapelionas Vokietijoj, atostogaudamas Šiaurinėj Italijoj žuvo nežinomose, aplikybėse Alpių kalnuose. Tai įvyko šių metų liepos 27 dieną, sekmadienį kai jis vienas popiet išėjo pasivaikščioti į kalnus ir daugiau nebegrįžo.

Dvi ieškotojų grupės, kurias suorganizavo italų policija ir vienas lietuvis kunigas, — uoliai ieškojo dingusio kun. Riaubūno ir jų pastangos nedavė jokių vaisių. Buvo manyta, kad minėtas kunigas užsimušė, krisdamas nuo kalno, bet greičiausiai jis netikėtai įkrito į vieną durpyną arba užakusį ežerą ir ten rado mirtį. Iki šiol tat jo kūnas nesurastas ir ieškojimas jau nutrauktas.

Pagal Italijos valdžios įstatymus, tik po 5 metų bus galima per teismą išreikalauti a.a. kun. J. Riaubūno mirties pripažinimą.

Taigi, šitokiose keistose aplinkybėse žuvo šviesios atminties kun. Jonas Riaubūnas, sulaukęs 43 metų amžiaus, o kunigu buvo įšventintas Romoje 1950 metais.

Su a.a. kun. J Riaubūno mirtimi, Vokietijoj esanti vienintelė lietuvių aukštesnioji mokykla arba Vasario 16 Gimnazija neteko savo brangaus kapeliono, kurį jo įpėdiniui nebus lengva pavaduoti.

J. N. P.

IŠ ALOS TARYBOS POSĖDŽIO

ALOS Tarybos spalio mėn. posėdis įvyko lietuvių parapijos patalpose šio mėn. 10 d. pirmininkaujant Tarybos pirmininkui p. Artūrui Mičiūdai ir sekretoriaujant sekretoriui L. Sruogai.

Po protokolo ir gautųjų laiškų skaitymo, buvo prieita prie LITUANIA gatvės apyskaitos. Suvedus visas sąskaitas ir pridėjus gautas aukas, gryno pelno iš tos šventės gauta — 126.422 pezai, kurie perduoti ALOS Tarybos iždui. Taip pat buvo nutarta šį reikalą neapleisti ir stengis ir kitose vietovėse gauti gatvių Lietuvos vardui. Kordobos mieste jau yra gatvė gauta, Lanus intendentas yra pažadėjęs, o Berisso lietuviai taip pat deda daug pastangų šiuo reikalu. Senelių Židinio reikalu kalbėjo komiteto pirm. p. Grigaitis tarp kitų dalykų išreikšdamas didelę padėką Jul. Mičiūdai už pasidarbavimą planų paruošime, nes jo paprašytas architektas už planų padarymą nieko neėme. J. Mičiūdas informavo, kad šis architektas sunkiai serga ir su juo toliau dirbti nebus galima. Reikalinga naujas žmogus. Susirinkusieji pavedė J. Mičiūdui sutvarkyti šį reikalą. Taip pat konstatuota, kad vietoje reikalingas vyras, gali būi pensininkas kuris prižiūrėtų statybą ir saugotų atvežtą medžiagą. Suintereuctieji gali kreiptis į komiteto narius. Lapkričio 15 d. Lietuvių Centras daro parengimą Židinio naudai. Stengtis lapkričio 30 d. padaryti kertinio akmens pašventinimą.

Einamuose reikaluose iškeltas reikalas pasveikinti laikraščius La Prensa ir La Nacion, kurie šiais metais sukanka 100 metų, ir įteikti jiems po dovanėlę - bronzinę lentelę (plaqueta). Pasveikinti vyksta vygdomoji valdyba ir spauda, dalyvaujant mergaitėm su tautiniais rūbais.

Z. Juknevičius informavo, kad šiais metais kaip ir visuomet bus Pavergtų Tautų Savaitė, jos bėgyje spalio 26 d. sekmadienį katedroje 12 val. bus iškilmingos pamaldos ir vainiko padėjimas prie piramidės. Pamaldų metu giedos šv. Cecilijos choras. Visi lietuviai prašomi gausiai dalyvauti.

SLA pirm. L. Stankevičius praneša, kad dr. V. Kudirkos 70 metų mirties paminėjimas įvyks lapkričio 16 d. 16 val. sekmadienį. Į posėdį atvyko du jaunuoliai naujo ''Ateities'' ansamblio dalyviai p. Macaitytė ir p. Kaušilas pasveikinti susirinkusius ir pakviesti į jų pirmą pasirodymą spalio 25 d. liet. salione. Tam pačiam salione lapkričio 22 d. Radio Valandėlės parengimas.

Sekantis posėdis lapkričio 14 d. SLA patalpose.

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD
KAZLAUSKAS Hnos.
Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai
Valentin Alsina 1599 — T. E. 208 - 4067

VIKTORAS J. GRIGAITIS
Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)
Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.
Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

TEISINIAI PATARIMAI
Drė. Elena Deveikis Pipiras de Mora
Šeimų reikalai, alimentai, nuomos, paveldėjimai, vekseliai, skolos sutartys ir t.t.
Lavalle 1474 — 2 aukš., įst. C
Tel. 40-6365/8920
Susitarti dėl valandos.

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 — T. E. 243 - 5654 — Sucursal
Temperley — BALCARCE 510
F.C.N.G.R. — Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

• **Marija Povilaitytė** iš New Yorko, ankščiau gyvenusi Argentinoje, atvyko į Bs. As. spalio 10 d. sutvarkyti namo reikalų. Apsistojo savo namuose Villa Sastre, Temperley. Argentinoje išbus iki 25 spalio.

PADĖKA

Gerbiamiems Tėvams Marijonams, sudariusiems rinkiavą per mišias Tautos Fondo naudai Tautos Šventes proga, ir visiems tautiečiams gausiai prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkuoja.

Tautos Fondo Atstovybė Argentinoje.

Temperley Kolonijos Lietuvių Žiniai

Pranešame, jog lapkričio 16 dieną Temperley kolonijos lietuviams atskirai pamaldų nebus, nes tą dieną Avellanedoj Aušros Vartų Parapija švenčia savo metinę šventę — Fiestas Patronales.

Tokiu būdu, visus kviečiame dalyvauti tą dieną lietuviams skirtose pamaldose, kurios bus laikomos 10 valandą Aušros Vartų Parapijoj, Avellanedoje.

Tėvai Marijonai.

• Šiemet vėlinių diena yra lapkričio 3 d., pirmadienį. Lietuviams skirtos gedulingos sudėtinės mišios už mirusius bus laikomos 19 val.

Tėvai Marijonai.

Kun. A. Steigvila grįšta į Bs. As. 1.11.1969.

LIETUVIAI PAGERBĖ LA PRENSA IR LA NACION LAIKRAŠČIUS JŲ 100 METŲ SUKAKTYJE

ALOS Taryba sveikina laikraštį LA NACION. Iš k. į d.: J. Macaitytė, V. Rymavičius, A. Mičiūdas, S. Jasiulytė, direkt. O. Hornos Paz, J. Čikštas, L. Stankevičius ir kiti.

ALOS Tarybos vygdomoji valdyba — pirm. Art. Mičiūdas, vicepirm. J. Čikštas, kasininkas Jul. Mičiūdas ir radio valandėlės vedėjas Zeferinas Juknevičius bei reikalų vedėjas Karolis Misiūnas, Šv. Cecilijos choro vadovas Vacl. Rymavičius, "Laiko" atstovas Pijus Gudelevičius, SLA pir. Leopoldas Stankevičius, Senelių Židinio komit. pirm. V. Grigaitis ir Juozas Šiušis, p. Jasiulienė, Adelytė ir Stella Maris Jasiulytės, Janina Macaitytė, jaunimo atsovės su tautiniais rūbais, buvo priimti p. Rodolfo V. Luque, dienraščio La Prensa priėmimų salėje. Ta proga ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas tarė pritaikintą pasveikinimo žodį, kuris rado atgarsio La Prensa 18 d. numeryje. Taip pat kalbėjo Zeferinas Juknevičius, primindamas besiartinančią Pavergtų Tautų Savaitę, tų pavergtų tautų tarpe yra Lietuva ir kvietė Sr. Luque dalyvauti tos savaitės aktuose kartu įteikdamas Pavergtų Tautų Savaitės programą — manifestą. Po to p-lės Janina Macaitytė ir Stella Maris Jasiulytė La Prensa direktoriui įteikė atmintinį įrašą (plaquete) ir adresą ir paskutinį Revista Baltica numerį. Sr. R. Luque nuoširdžiai padėkojo už sveikinimus ir dovanas. Buvo padarytos kelios nuotraukos.

Pasveikinusi La Prensą, delegacija nuvyko į La Nacion redakcijos rūmus, kur buvo priimta to laikraščio generalinio sekretoriaus pono Octavio Hornos Paz. Po A. Mičiūdo pasveikinimo žodžių, buvo įteikta dovana — palquete su atitinkamu įrašu ir Revista Balica ir pakvieimas dalyvauti Pavergtų Tautų Savaitės programoje. Sr. O. Hornos Paz, ilgesniame pasikalbėjime su delegacijos nariais, stebėjosi lietuvių kalbos senumu, tautinio meno originalumu, tautinių rūbų gražumu, gintaru ir kt. Pasirodė, kad apie Lietuvą jis daug žinojo, buvo padarytos kelios nuotraukos, kurių viena tilpo sekančios dienos La Nacion numery.

• **Agron. Juozas Bukevičius** ir Ponia grįžo iš Š. Amerikos, kur jie ilgesnį laiką gyveno pas dukterį Grasielę Kuzoviniene Los Angeles Calif. Kalifornijoj yra vietovė, kuri vadinasi San Clemente ir ten randasi Rotary klubas, kuris ėmėsi iniciatyvos susiartinti su San Clemente Rotary klubu Argentinoje. Tuo ryšininku tarp abiejų vietovių tapo p. Juozas Bukevičius, kuris tuo metu ten viešėjo. Jis buvo pakviestas į tas suartėjimo iškilmes. Jam atvykus į San Clemente (Kalif.), miesto aikštėje buvo ištiestas didelis plakatas - pasveikinimas su jo vardu, jam buvo įteikta dovana. Toje vietoje randasi prez. Nixono namai.

PADĖKA

Po sudėtingos operacijos Sanatorijoj San Francisco ir grįžus į savo namus, malonu prisiminti visus mane lankiusius ir jiems visiems tarti nuoširdų padėkos žodį: dr. Vikt. Grigaičiui, Guillermui Pacui ir poniai, inž. Pranui Aleškevičiui, pp. O. ir P. Ožinskams, O. ir J. Rudėnams, Pociams, Kanapinskams, Likams, kun. J. Petraičiui, Sra. Paulina Feraro, p. Kazimierui Sabaliui, Jonui Lauciui, Antanui Gobiui, Skardžiui, p. Lukšams ir kitiems, kurie palikę savo pareigas surado laiko mane aplankyti ligoje. Visiems nuoširdus ačiū.

Pranas Baltakys.

• Spalio m. 17 d. Instituto Diagnostico gimė **Daniela Celina Rastauskaitė** Nelidos Stašaitytės ir inž. Algimanto Rastausko antroji dukra. Šeimos padidėjimu džiaugiasi tėvai ir seneliai Ona ir Balys Rastauskai ir K. Stašenė.

• **ALOS Tarybos** apyskaitą dėl LITUANIA gatvės iškilmių ir padėka tilps sekančiame nr.

Monika Dellachiesa krikšto metu su tėvais ir krikšto tėvais.

• **Monikos Baltrūnaitės ir Angel Dellachiesa** namuose 20.9.69 buvo suruošta didelė ir jauki šventė dukros Ana Constanza Dellachiesa krikšto proga, kurioje dalyvavo daug Berisso lietuvių. Krikšto apeigos buvo atliktos aMria Auxiliadora bažnyčioje, krikšto tėvai — dr. Leonas Petronis ir Maria de las Mercedes Alonso. Ponai Dellachiesa be naujai pakrikštytos dar augina sūnų Carlos Maria.

• **Vytautui Malėlai** Santa Lucia ligoninėje padaryta komplikuota akies operacija. Operacija pavyko gerai. V. Malėla jau randasi namuose, kur baigia sveikti globojamas savo dukters Vl. Survilienės ir jos šeimos.

• **Birutė Isabėlė Mažeikaitė** ir Leonardas Radziūnai džiaugiasi susilaukę sūnaus, kuriam duotas Leonardo vardas. Ponų Radziūnų šeima dar augina dvi dukreles Bertą ir Isabėlę.

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS

Gydytojas

Priima penktad. 19 val.:

Viamonte 749, P. 15, Dep. 1 - Cap. Fed. - T. E. 923-5337.

Šeštad. 15 val.:

Condor 1519 - Cap. Federal - T. E. 923-7509.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina Argentinoje metams $ 900.— administracijoje; $ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro pasštas mėn. 6 dol.

LIETUVIŠKOS ŠEIMOS IR ŠVIETIMO METAI

XX Metai — Nr. 454 1969 m. spalio 22 d.

Apsivedė

Šių metų spalio 11 d. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje, apsivedė sargentas Hektoras Ernestas Czelno, Marijos Talačkytės ir Adolfo Czelnų sūnus, su p-le Olga Grabarczuk. Jungtuvių apeigas gėlėmis išpuoštoj bažnyčioj, atliko kun. Juozas Petraitis. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo Albertas Karolius Saveika ir Marija Taločkytė Czelnienė.

Po iškilmingų bažnytinių apeigų jauniejį, artimieji ir kviestiniai svečiai, kurių susirinko daugiau šimto žmonių, susirinko į lietuvių salę, kur ir įvyko vestuvių vaišės, aptarnaujant konfiteríjai ir grojant orkestrui, prie kurio svečiai linksminosi iki ryto.

Šventėje dalyvavo jaunojo tėvai Adolfas Czelno ir Marija Taločkytė Czelnienė, jaunosios tėvai Jacobo Grabarczuk ir Maria Elianovich jaunojo brolis Roberto, dėdė Antanas Taločka, krikšto motina J. Kiakštaitė de Blanco, pusbrolis Osvaldo Blanco, teta Marcela Kiakštaitė, pusbrolis Tadas Stankaitis, dėdė Jonas Czelno, dėdė Albertas Saveika, jaunosios sesuo Catalina Grabarczuk, giminės Alberto Skrebutėnų šeima. Taip pat dalyvavo daug draugų kaip: Raimundo Stepšio šeima, Petro Gaidžio ir Adolfo Mušketo šeimos, Liudvika Misiūnas, Pranas Čepulis, Pola Saveika, Alfonsas ir Konstancija Baniuliai, Prano Martinėno ir Jono Šimkevičiaus šeimos, Albertas Misiūnas, Oscar Vignatti, Basilio Bovt, Roberto Rivarola šeimos ir daug kitų lietuvių, ukrainiečių ir argentinų draugų bei giminių.

Povesuvinei kelionei jaunieji pasirinko Bariloche, po to vyks į Tandil nuolatiniam apsigyvenimui, kur šiuo metu yra jaunojo pulkas prie kurio jis turi nuolatinį darbą. Vestuvių metu jaunasis vilkėjo kariuomenės išeiginę baltą uniformą su penkmečio žvaigžde ir kitais atžymiais.

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS KONCERTAS

Andrius Kuprevičius Argentinos lietuvių kolonijai jau pažįstamas, nes nuo 1948 iki 1953 m. gyveno Argentinoje, kur pasirodė keletą kartų su koncertais, vėliau dirigavo "Dainos" ansamblį, surucėsdamas taip pat keletą koncertų su šiuo choru lietuvių ir svetimtaučių tarpe.

A. Kuprevičius gimė Lietuvoje ir ten mokėsi muzikos. Bolševikams artėjant prie Lietuvos, pasitraukė, drauge su daugeliu kitų į Vokietiją, kur tęsė studijas, davė keletą koncertų, dalyvavo jaunųjų pianistų konkurse.

1948 m. emigravo į Argentiną, kur taip pat įsitraukė į muzikalinę veiklą. 1953 m. persikėlęs į Š. Ameriką, aplankė įvairius šio krašto miestus ir Kanadą su koncertais kaip solistas su žymiausiais vietos simfoniniais orkestrais. A. Kuprevičius yra Clevelando Music School Settlement piano klasių direktorius. Amerikos spauda aprašydama jo koncertus, iškelia jį kaip pirmos eilės pianistą-virtuozą, didelio talento ir nepaprasto muzikalinio jautrumo muziką.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, rūpindamasi tampresniu lietuvių sugyvenimu tarp įvairių kontinentų, pasiuntė į Pietų Ameriką p. Stempužienę, Lapinską ir Barauską su koncertais. Šiais metais tuo pačiu tikslu buvo pasiųstas p. Kuprevičius, kuris davė vieną koncertą Buenos Aires mieste spalio mėn. 7 d. Aula Magna salėje, kuriame atliko žymiųjų muzikų kaip Ravel, Czopin, Debussy kūrinius. Į programą buvo įtraukta ir pora lietuvių muzikų veikalų.

Į koncertą susirinko rinktinė lietuvių publika, kuriai šis koncertas buvo tikra dovana.

• **Chemijos inž. Juozas Babarskas** darbo metu buvo nusideginęs koją fabrike. Šiuo metu kojai sugijus jau dirba savo nuolatinį darbą.

Mielems prieteliams skaudžioje nelaimėje VLADISLAVAI ALIŠAUSKAITEI - MARENHOLCIENEI mirus, jos tėvui Andriui Ališauskui, vyrui ir dukroms Iris ir Adrianai bei kitiems giminėms, reiškiame gilią užuojautą.

Vl. Deveikis ir šeima.

Antanui MASIULIONIUI mirus, jo liūdinčiai žmonai Pranciškai Ruseckaitei Masiulionienei, sūnums Antanui ir Juozui - Pranciškui bei pusbroliui Bazilijui, reiškiame nuoširdžią ujuojautą ir kartu liūdime.

Baltrūnų šeima.

Negailestingai mirčiai išplėšus iš gyvųjų tarpo ANTANĄ MASIULIONĮ, liūdintiems — žmonai Pranciškai, sūnums Antanui ir Juozui reiškiame gilią užuojautą.

Zuzana ir Jonas Kamarauskai.

Atžalynas

Lapkričio 8 d. 21 val. Lietuvių salione, Brasil 835, Avellaneda,

5 METŲ SUKAKTUVĖS - LUNCH

Programą atliks ansamblio dalyviai. Bendri šokiai prie orkestro.

——oOo——

Lapkričio 16 d. švenčiant parapijos šventes,

GRAN CARRERA DE REGULARIDAD

(tarpinės lenktynės)

Gražios premijos šoferiui ir jo padėjėjui nuo 1 iki 20 punkto. Taurės (copas) ir medaliai. Kelias: iš Lietuvių Parapijos iki A. Ranchos.

Sugrįžus liet. parapijos sodelyje asado pietūs. Visi kviečiami dalyvauti lenktynėse ir pietuose.

Atžalynas.